

Pavel Holub, Tolerovaní před tolerancí, netolerovaní po toleranci? Nekatolíci v Humpolci ve druhé polovině 18. století, České Budějovice 2007, 97 s. (Bakalářská práce Historického ústavu Filozofické fakulty JU)

Posudek oponenta bakalářské práce

Pavel Holub si zvolil badatelsky závažné téma, které se prolíná náboženskými, sociálními a kulturními dějinami Humpolce ve druhé polovině 18. století. K jeho zpracování přistoupil se základní znalostí literatury a hlubším ponorem do rozmanitých typů archivních pramenů. Přestože věnoval shromáždění odborné literatury jistě velké úsilí, nejčastěji pracuje ve své práci s protichůdnými pohledy na toleranční období v dílech Melmukové a Nešpora, která vyvolala kritickou odezvu na stránkách odborných časopisů. V práci s literaturou se autor dopouští chyb běžných v kvalifikačních pracích studentů – poznatky shrne v úvodní kapitole, na dalších místech textu s nimi pracuje velmi sporadicky (mám na mysli ku příkladu podnětné stati Marie-Elisabeth Ducreux, jejichž závěry v kontextu výzkumu Pavla Holuba by nepochybně stály za bližší interpretaci). Také k práci s prameny mám výhrady. Autor jistě patří k velmi pracovitým a svědomitým badatelům, který se dobře orientuje v paleograficky nesnadných písemnostech z konce 18. století. Na druhé straně musím konstatovat, že charakteristiky rodin humpoleckých nekatolíků zůstaly vesměs u pouhého převyprávění pramenů. Z ukázek trestně právních a jiných písemností, které autor zahrnul do textu, ovšem jednoznačně vyplývá, že nabízejí mnohem širší heuristickou oporu k interpretaci myšlenkového světa nekatolíků. Soudím, že právě tímto směrem by se mohl ubírat další výzkum zvoleného tématu, v němž by měl Pavel Holub pokračovat. Obávám se však, aby se ve snaze o postižení kolektivní mentality neztratil ze zorného úhlu autora konkrétní člověk.

Po přečtení práce se nemohu ubránit jistému zklamání – její název slibuje mnohem více, než jsem v textu rozpravy našel. Předpokládám, že předložená bakalářská práce – zatím spíše interpretačně popisná a syrová – představuje první „ohledání“ badatelského tématu, v němž bude autor pokračovat. V té souvislosti bych rád položil otázku, co má vlastně být výsledkem zpracovávaného tématu? Výčet nekatolíků v Humpolci? O jaká teoretická a metodologická východiska se autor opírá? Myslel jsem, že odpovědi naleznu v závěru, leč mylil jsem se, neboť místo jasného stanoviska jsem našel pouze změt' pocitů, které autora provázely při psaní bakalářského spisu (s. 78).

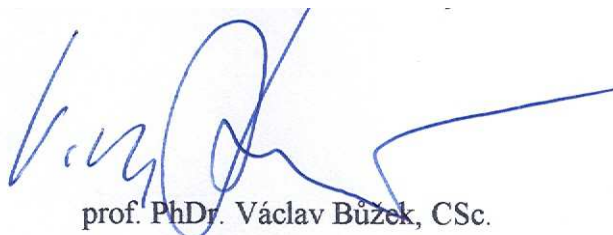
Zásadní výhrady vznáším k formální stránce předloženého bakalářského spisu. Autor bohužel nezvládl některá témata, která se probírají v historickém prosemináři, když se hovoří o výstavbě historického díla, jeho jazyku a stylu. Moje výhrady se týkají osoby výkladu, volby slovesného času, rozkolísaného psaní číslovek, nesjednocené grafiky poznámek v případě názvu archivů, chudé slovní zásoby, nefunkčního opakování slov a těžkopádného vyjadřování myšlenek (některým větám jsem vůbec nerozuměl). Za daleko závažnější prohřešek ovšem považuji skutečnost, že Pavel Holub pouze s obtížemi zvládá současný český jazyk. Doslova desítky chyb (!!!) v interpunkci jsem tužkou opravil ve výtisku, který jsem měl k dispozici. Stejným způsobem jsem vyznačil osm hrubých pravopisných chyb především ve shodě podmětu s přísudkem (s. 21, 31-32, 43, 75, 77-78). Občasné chyby ve slovesné rekcii, užívání slovesného vidu, v komolení významu slov (koncese-konfese, s. 40-41) a nesjednoceném používání velkých a malých písmen při psaní rozmanitých názvů pouze podtrhují značné rozpaky z velmi ledabylé formální stránky předložené práce. Pavel Holub má ovšem problémy také s počítačovou grafikou (tvrdé mezery, nesjednocené užití kurzivy v citátech pramenů apod.). Jsem přesvědčen o tom, že autor dokončoval práci ve značném spěchu, a proto nevěnoval pozornost závěrečným redakčním úpravám textu. Při čtení textu se

odborný výkon autora doslova rozplývá ve formálních chybách, které výrazně snižují dojem z práce, jejíž tvorba stála autora jistě nemnoho času a úsilí.

V té souvislosti mohu Pavlu Holubovi doporučit, aby více četl odbornou literaturu a písemně zaujímal k přečtenému textu svá jasná a krátká stanoviska. Tím se naučí po čase přesně formulovat své myšlenky v kratších literárních útvarech. Až zvládne tyto útvary, může přistoupit k psaní rozsáhlejších celků. Nezbytný předpoklad ke zvládnutí obou rovin „psaní“ však tvoří bezpečná znalost českého jazyka, bohatá slovní zásoba a neustálá korekce textů s následným výkladem.

Navzdory uvedeným výhradám splnila předložená rozprava Pavla Holuba základní nároky, které se kladou na bakalářské práce – schopnost přiměřeným způsobem interpretovat poznatky literatury a pramenů na zvoleném tématu. Vzhledem k závažným nedostatkům proseminárního a jazykového charakteru však nejsem přesvědčen o tom, že autor – budoucí historik – naplnil nároky práce po formální stránce. Na základě tohoto zjištění sice mohu doporučit bakalářskou práci Pavla Holuba k obhajobě. Její celkovou úroveň však klasifikuji ještě stupněm **velmi dobře**.

České Budějovice 18. 05. 2007

prof. PhDr. Václav Bůžek, CSc.